

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemam za avstro-ugarske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld. za četr leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemam za četr leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne peti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 "gledališka stolba".

Opravnitvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t.j. administrativne stvari, je v "Narodnej tiskarni" v Kolmanovej hiši.

Zaradi velikonočnih praznikov izide prihodnji list v sredo.

Vabilo na naročbo.

S koncem tega meseca poteče naročnina za prvo četrletje. Gg. naročnike prosimo, da naročnino o pravem času ponové, ako hoté list dobivati redno v roke, ker "Slov. Narod" sedaj pošiljamo samo onim, ki naprej plačajo naročnino.

"Slovenski Narod" velja:

Za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za pol leta	6 gld. 50 kr.
Za četr leta	3 " 30 "
Za en mesec	1 " 10 "

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četr leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za pol leta	8 gld. — kr.
Za četr leta	4 " — "
Za en mesec	1 " 40 "

Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer:

Za Ljubljano za četr leta 2 gld. 50 kr. Po pošti prejemam " " 3 " — "

Probujenje.

—! Kaj pomenja svit rdeče žolti nad našim obzorjem? Nebo se jasni, čarobna svitloba plava nad nami; oblački sivi bežé pred nenavadno prikaznijo, zvezdice bléde male uga ševajo; zabliskne se, neobsežno morje blesteče krasote pada na zemljo: uboga stvar narave, človek, poklekne, pokrije si obraz, boječ se tega, kar pride! Človeštvo, pazi, da ne zgrešiš tega trenotka; opusti strah, vrzi proč od

sebe vse predsodke, obrni oči svoje gori v nebo, da se ti privadijo krasne prikazni, sicer te zadene zaslужena kazen! Čuj! glej! Tam iz severo-vstoka priplava v krasnem svitu mogična deva: nje ne spreminja grom in blisk, óna ne nosi meča na ledji preopasanega: ne-izrečna dobrost sije jej na obrazu, neopisna milina služi jej za obleko, v roki nese narodom mir in spravo, svobodo. Nebeško zadovoljstvo razlike se nad zemljo; narodje, preje zatirajoči se, podajó si roké; zavidnost premeni se v ljubezen; bratska ljubav se je mej njimi naselila; poštenost, čast, obe sta dobili zopet veljavno, zmagonosno se je dvignila pravica. Kvišku tedaj narodje, svobodni ste, kvišku na delo!

Dvignejo se narodje. Ne mrači več njih očesa sebičnost; očistili so se njihovi nazori in zdaj priznavajo svoje mejušobne pravice. Narodje so se probudili! Sleparsvo in ne-poštenost poznašo samo še iz pravljev svojih pradedov, blagostanje jim raste: poljedelu rodi zemlja vsega obilno, kakó z veseljem prime za oralo in koso, roko ima žuljavno, a kašto ima polno doma. Rešeno je socijalno vprašanje in rokodelc kakor bogatin veselita se svojega življenja. Politiška vprašanja razmotrovavajo se mirno, brezstrastno. Vsakdo uživa mirno svoje pravice, sorodni si narodje stopili so v tesno zvezo, vsi mej seboj pa so rešili gospodarsko-političke razmere na podlogi pravice in poštenosti.

Narodje so dosegli svojo blaginjo, probudili so se!

Ali smo res uže tako daleč? Da, ako je krepost angleška sebičnost, španjska lenoba, vlaško irredentovstvo, turška gnjilost ter nezvestost, nemška črna nehvalež-

nost, avstrijsko "ustavoverstvo", in — nesloga, ki obsegata ves čiharen slovanski rod. Svobode bojé se narodje, a óni narodje, ki zdaj nad drugimi gospodujejo, ki imajo na rovaši mnogo grehov, ker občna svoboda bi bila njim v kazen ter mogoče da tudi v — nesvobodo. Boj človeka za svoje pravice zoper druga, ki mu jih krati, nij se ponehal in ne bode ponehal, dokler hoče biti samo jeden gospodar nad vsemi drugimi, po naravi z njim ravnopravnimi; zato se ne boljša narodovo gospodarstvo, ker mora narod zgubljati svoje najboljše moči v nenanavnem boji; zato je morebiti tudi denes, na dan največje cerkvene slovesnosti, na dan vstajenja Kristovega, ki vzbuja s pomlajajočo se naravo v človeku up in nadeje, morebiti da tudi denes je samo jeden trenotek, ki človeka ublaži, ter mu dá milejših čutov. Drugi trenotek nam uže ukazuje: kvišku na delo, kvišku na boj zoper ónega neprijatelja, ki nas je v našej lastnej hiši zasramoval in zatiral, ki ne pride nigdar do spoznanja, da je činil krivo.

Temu pokažimo zdaj, da smo se resnično probudili in da je bil dan našega probujenja dan zadnje državnozborske volitve za mesto ljubljansko. Takrat je ljubljansko stanovništvo pokazalo svojo samosvest, zbrisalo je deloma madež, ki je skrunil z renegatskimi imeni belo Ljubljano, in volilo je v državni zbor ónega moža, katerega so ljubljanskim meščanom priporočili jedini pravi njih prijatelji, in to je: narodna stranka! In zopet je prišel čas, ko ima mesto Ljubljana priliko, da dokaže svoje političko probujenje, svojo meščansko samosvest, da vrže raz sebe ig tujega robstva, ki sramoti belo slovensko Ljubljano.

Listek.

Listi iz tujine.

VIII.

Ferrara 12. februarja 1880.

Dragi prijatelj! Ravno sta minola dva meseca, odkar bivam tukaj, in pred odhodom svojim naj ti na kratko popišem to simpatično mesto, katero mi ostane vedno v prijetnem spominu zaradi posebne prijaznosti prebivalcev njegovih. Lepa je vožnja iz Milana do semkaj preko Bologne, a ne v zimskem času, kakor je bil izvenredno letos mrzel po vsej Evropi, ko je pokrivala gosta bela odeja vse, kakor daleč je segalo oko. Vozil sem se ravno isti pot pred nekoliko leti o krasnem jesenskem času, in bila mi je res vžitka polna in zanimiva. Letos pa smo sedeli v kupeji pri zamrzenih oknih, katere smo sè sapo odtajevali, da se je malo videlo vèn, ko smo se

odpeljali proti poludne iz Milana. Ali zamrzava so sproti, dokler nij opoludansko solnce nekoliko razgrelo steklenih šip, tako da smo dospevši v Lodi, mesto s preko 20.000 dušami, uže bili vsaj toliko na boljem, da naša sapa nij več zamrzovala na oknih, katere smo si bili očistili s papirjem in svojimi žepnimi rutami.

Jako interesantna je vožnja do Bologne, kajti skozi in skozi so ob železnici lepa in velika mesta, od katerih naj imenujem le največja, kakor na pr. Piacenza s 35.000 prebivalci, Parma s 45.000, Regio d' Emilia z okolo 20.000, Modena z okolo 35.000 (brez okolice). Jako obljudena je dakle ta proga, po katerej se vozi malo dlje, kakor iz Ljubljane do Trsta. O posameznih teh mestih katera sem videl le mimo vozeč se z brzim hlaponom, ne morem ti dati kaj posebnega popisovanja. Po navadi italijanskih mest so večinom utrjena in obdelana z močnimi zidovi

in nasipi. Da je jedno ali drugo izgubilo od svojega nekdanjega sijaja, je povsem naravno, odkar so prenehali kneževski dvori. Mene so obhajale različne misli, ko sem v malo urah prehitel del nekdanje Lombardije, vojevodini Parma in Modena in kosec nekdanje papeževe dežele, dakle štiri pred kratkim še pod različne vladarje spadajoče dežele in to na poti, kakor sem uže rekel, jedino nekoliko ur vožnje na železnici trajajočem. A denes! Kje so vse one različne umetljivo narejene meje? Nij jih, ideja in mogočna volja zavedenega in neutrudljivo za svoj ideal borečega se naroda odpilihali sta jih kakor meglo, izginile so, kakor da jih nigdar nij bilo!

Ko smo dospeli v Bologno, o katerem velikem in krasno ležečem mestu ti hočem pisati prihodnjič, začelo se je uže mračiti, a okna bila so uže zopet vsa zamrznena, tako,

Umrli so v Ljubljani:

24. marca: Maks Gril, trgovčev sin, 4 leta, v Špitalskih ulicah št. 9, za vodeno glavo.
 26 marca: Ana Grabnar, šivilja, 71 let, pred Škofijo št. 21, za starostjo.
 V deželnej bolnici:
 20. marca: Antonija Semen, gospinja, 76 let, za starostjo.
 22. marca: Janez Lokar, pisar, 40 let, za jetiko.
 — Janez Šrank, črevljar, 41 let, za jetiko.
 23. marca: Fran Drinovec, delavec, 26 let, za gnojno mrzlico.

Tujci.

5. marca:
 Pri Slonu: Bidlo, grof Münster iz Šneberka.
 Mendez iz Dunaja.
 Pri Maliči: Blaschta, Hirsch iz Dunaja.
 Pri bavarskem dvoru: Langer iz Reke.
 Žnidarski iz Grada.

F. A. Zupančič, zaloga klobukov v Ljubljani, mestni trg,

priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato oskrbljeno zalogo vsakih vrst najnovejših

klobukov za gospode, dečke in otroke,

najboljše kvalitete iz prvih najbolj slovečih domačih in tujih tovaren
(121—1) po najnižjih cenah.

Vnana naročila se izvršuje točno
in ceno.

V Avstro-Ogerskej, Nemčiji, Franciji, Angliji, Rumuniji, Španiji, Holandiji in Portugaliji branjen

Wilhelmov antiartritiški antirevmatiški kri čistilni čaj (kri čistilen zoper putiko in trganje po udih) je za

vzpomladno zdravljenje

pripozan jedinim in gotovo uplivajočim kri čistilnim sredstvom.

Z dovoljenjem
c. kr. dvor. kancelije
vsed skepta
Dunaj, 7. decembra
1858.

Odločno poskušeno,
Učinek ujaven,
Uspeh izvrsten.

S patentom
Nj. c. kr. veličanstva
zoper ponarejanje
obvarovan.

Ta čaj sčisti ves organizem; kakor nobeno drugo sredstvo, preiše to vse dele trupla in odpravi z notranjo uporabo vse nečiste bolezneske tvarine iz njega; tudi učinek je trajen.

Temeljito ozdravi putiko, trganje po udih in zastarele bolezni, zmrzu gnoječe se rane kakor tudi vse spôlske in bolezni na koži, na telesu ali na lici, kire, siphilistička ulesa.

Posebno ugoden uspeh ima ta čaj zoper uvred jeter in ledic, kakor tudi zoper zlato žilo, rmenico, hude bolečine v živcih, kitah in udih, potem zoper bolečine v želodci, pritisk vetrov, zapretje, zapretje vode, polucijo, možko nezmožnost, zoper ženski tok itd.

Bolezni, kakor škroplj, oteklin, se brzo in temeljito ozdravé, ako se neprenehom pije ta čaj, ker je milo razpuščajoče in vodo odganjajoče sredstvo.

Jedino pravi prireja

Fran Wilhelm, lekar v Neunkirchnu (Dol. Avstr.)

Zavitek, razdeljen v 8 šopkov, prirejen po predpisu zdravnika, z navodom za uporabo v raznih jezicah 1 gld., za kolek in zavoj posèbe 10 novč.

Svarilo. Varovati se je nakupa ponarejanj, ter naj zatorej vsak zahteva vedno le „**Wilhelmov antiartritiški antirevmatiški kri čistilni čaj**, ker so priredki, ki slujo samo pod imenom antiartritičkih antirevmatičkih kri čistilnih čajev, jedino ponarejeni, ter jaz vedno svarim pred nakupovanjem tacih.

Da ugodim p. t. občinstvu, poslal sem in imajo pravi „**Wilhelmov antiartritiški antirevmatiški kri čistilni čaj**“ tudi

v Ljubljani: Peter Lassnik;

Anton Leban, lekar v Postojni; Karel Šavnik, lekar v Kranji; Fr. Wacha, lekar v Metliku; Dom. Rizzoli, lekar v Novem mestu.

(524—1)

Najboljši premog (44—28) in razkrnjena drva

po najnižjih cenih pri
A. Dobrov, rimska cesta (Gradisce) 19.

Zoper jetiko! Radgostski univerzalni čaj

in

rožnovski maho-rastlinski celtički,

priporoča se posebno

za vse, tudi za za-
starane bolezni na
pljučah, za srčne,
prsne in vratne bo-
lečine, posebno za
susico, želodčeo
slabost, za splošno
slabost čutnic in
začenjajoče se
pljučnico!

Veliko število priznanih pisem razpo-
lagajo se v prepričaju

Bl. g. lekarnarju J. Seichertu v Rožnovi.
Ker imam mnogo osob, katere so kro-
nično na pljučah bane, Vas prosim, da mi s
poštnim povzetjem pošljete en zavitek izku-
šenega radgostskega vjučno-prsnega čaja,
kateri mi je bil zelo priporočen in ga hočem
tudi zdaj sam poskusiti pri svojih bolnikih.

S poštovanjem se priporoča

Dr. Josip Šipek,

c. kr. policijsko-okrajni zdravnik v pokoji.

V Svitavi, dn. 20. decembra 1877.

Gospodu lekarnarju J. Seichertu v Rožnovi
po eg Radogost.

Mene je bolezen v želodci tako mučila,
da sem mal ne zdvojil. Niti sovetje zdrav-
niških nit marila in balzami mi niso pomagali.
Izgubil sem vso nadajo, da še kedaj ozdravim.
Ker začnem uporebljati radgostski univer-
zalni čaj, in oj čudesna! vsak dan sem bil
boljši, in zdaj upam, da v kratkem popolnem
okrevam. Slavni Radgost nosi v svojem na-
ročiju najzdravnejših rastlin. Blagovolite mi
dakle s poštnim povzetjem posai tudi za
mojega za jetiko hirajočega prijeteja dva
zavinka radgostskega čaja in 3 škatljice
mahorastlinskih celtičkov.

S poštovanjem se beleži

(47 1) J. Donat, učitelj.
V Stanovici (na Črškem) 7. dec. 1877.

Gospodu lekarnarju J. Seichertu v Rožnovi
Priporočilo svojega s. r. dinka slušajoč,
Vas prosim, da mi s poštnim povzetjem po-
šljete 2 zavinka slavnega radgostskega uni-
verzalnega čaja.

Fran Rossipal, gozdar.

V Zagrebu na Hrvatskem dn. sept. 1877.

Od tega po zdravniški razložbi in pred-
pisih pripravljeni čaj, večja za 1-dnevno rabo
pripravljeni paket z nакazom o rab. 1 gld.
av. v. Jedna originalna škatla Rožnovskih
maho-rastlinskih celtičkov 50 kr. Za kolek
in zavijanje pa 10 kr. posèbe.

Radgostski univerzalni čaj in Rož-
novski maho-rastlinski celtički dobi-
vajo se **jedino** le v lekarni J. Seichertu
v Rožnovi na Moravskem, in razposiljajo
se naročila na vse strani proti poštnemu po-
vzetju.

Da je pa p. n. občinstvu bolj priročno,
imajo tudi za sledeči lekarji: W. Mayr
v Ljubljani, W. König v Mariboru,
S. Mittelbach in J. Cejbek v Zagrebu,
Barmherzige Brüder in A. Neudorf v
Gradcu, A. Marek in J. Kupferschmid
v Celju, O. Russheim v Lipnici, Carl
Grabacher v Murau, J. Illing v Rot-
tenmannu, W. Thurnwald v Celovci.

Zaloge

napravile se bodo v vseh lekarnah in večjih
prodajalnicah materialnega blaga.

Rožnovski evet za živce, hitro
in trajno dravlja pu-ik, trganje po udih in
vsake vrste s abot v živcih in kitah, Izvirna
sklenica 70 kr. av. v., za kolek in zavoj
10 kr. več. **Pravi** se dobri **samo narav-
nost** z lekarje v Rožnovi (Mariborska

**Doktorja Horsta jedino prava
voda za oči**, natančno po starem po starem
obiteljskem propisu tega veleslavnega zdrav-
nika za oči prirejena je posebno primerna
krepljenju in vzdržanju vidne moči in sicer v
vsaki starosti. S to vodo je v kratkem časi
in brez ovira v svojem poslu lehko izleči
vsak bolnik nove in zasta ane očesne vnetice,
rožniške pege, ječmene, kakor tudi neprijetno
soljenje.

Jedna originalna steklenica z navodom,
kako lek rabiti, stane 70 kr., za kolek in
zavoj 10 kr. več.

Prava takšna voda se dobiva samo
neposredno v lekarni rožnovskej.

Nove vozne liste
za železnice
prav po nizkej ceni priporoča
„Narodna tiskarna“ v Ljubljani.

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemam za avstro-ugarske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld. za četr leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemam za četr leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne pett-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvoli frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravnitvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Národné tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Zaradi velikonočnih praznikov izide prihodnji list v sredo.

Vabilo na naročbo.

S koncem tega meseca poteče naročnina za prvo četrletje. Gg. naročnike prosimo, da naročnino o pravem času ponové, ako hoté list dobivati redno v roke, ker „Slov. Narod“ sedaj pošiljamo samo onim, ki naprej plačajo naročnino.

„Slovenski Narod“ velja:

Za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za pol leta 6 gld. 50 kr.
Za četr leta 3 " 30 "
Za en mesec 1 " 10 "

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četr leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za pol leta 8 gld. — kr.
Za četr leta 4 " — "
Za en mesec 1 " 40 "

Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer:

Za Ljubljano za četr leta 2 gld. 50 kr.
Po pošti prejemam " " 3 " — "

Probujenje.

—!— Kaj pomenja svit rdeče-žolti nad našim obzorjem? Nebo se jasni, čarobna svitloba plava nad nami; oblački sivi beže pred nenavadno prikaznijo, zvezdice blede male uga ševajo; zabliskne se, neobsežno morje blesteče krasote pade na zemljo: uboga stvar narave, človek, poklekne, pokrije si obraz, boječ se tega, kar pride! Človeštvo, pazi, da ne zgrešiš tega trenotka; opusti strah, vrzi proč od

sebe vse predsodke, obrni oči svoje gori v nebo, da se ti privadijo krasne prikazni, sicer te zadene zaslужena kazen! Čuj! glej! Tam iz severo-vstoka priplava v krasnem svitu močna deva: nje ne spreminja grom in blisk, ona ne nosi meča na ledji preopasanega: neizrečna dobrost sije jej na obrazu, neopisna milina služi jej za obleko, v roki nese narodom mir in spravo, svobodo. Nebeško zadovoljstvo razlijše se nad zemljo; narodje, preje zatirajoči se, podajó si roké; zavidnost premeni se v ljubezen; bratska ljubav se je mej njimi naselila; poštenost, čast, obe sta dobili zopet veljavno, zmagonosno se je dvignila pravica. Kvišku tedaj narodje, svobodni ste, kvišku na delo!

Dvignejo se narodje. Ne mrači več njih očesa sebičnost; očistili so se njihovi nazori in zdaj priznavajo svoje mejušobne pravice. Narodje so se probudili! Sleparsvo in nepoštenost poznašo samo še iz pravljev svojih pradedov, blagostanje jim raste: poljedelcu rodi zemlja vsega obilno, kakó z veseljem prime za oralo in koso, roko ima žuljavo, a kašto ima polno doma. Rešeno je socijalno vprašanje in rokodelc kakor bogatin veselita se svojega življenja. Politiška vprašanja razmotrovajo se mirno, brezstrastno. Vsakdo uživa mirno svoje pravice, sorodni si narodje stopili so v tesno zvezo, vsi mej seboj pa so rešili gospodarsko-političke razmere na podlogi pravice in poštenosti.

Narodje so dosegli svojo blaginjo, probudili so se!

Ali smo res uže tako daleč? Da, ako je krepost angleška sebičnost, španjska lenoba, vlaško irredentovstvo, turška gnjlost ter nezvestost, nemška črna nehvalež-

nost, avstrijsko „ustavoverstvo“, in — nesloga, ki obsegata ves čiharen slovanski rod. Svobode bojé se narodje, a óni narodje, ki zdaj nad drugimi gospodujejo, ki imajo na rovaši mnogo grehov, ker občna svoboda bi bila njim v kazeni ter mogoče da tudi v — nesvobodo. Boj človeka za svoje pravice zoper druga, ki mu jih krati, nij se ponehal in ne bode ponehal, dokler hoče biti samo jeden gospodar nad vsemi drugimi, po naravi z njim ravnopravnimi; zato se ne boljša narodovo gospodarstvo, ker mora narod zgubljati svoje najboljše moči v nenaravnem boju; zato je morebiti tudi denes, na dan največše cerkvene slovesnosti, na dan vstajenja Kristovega, ki vzbuja s pomlajajočo se naravo v človeku up in nadeje, morebiti da tudi denes je samo jeden trenotek, ki človeka ublaži, ter mu dá milejših čutov. Drugi trenotek nam uže ukazuje: kvišku na delo, kvišku na boj zoper ónega neprijatelja, ki nas je v našej lastnej hiši zasramoval in zatiral, ki ne pride nigdar do spoznanja, da je činil krivo.

Temu pokažimo zdaj, da smo se resnično probudili in da je bil dan našega probujenja dan zadnje državnozborske volitve za mesto ljubljansko. Takrat je ljubljansko stanovništvo pokazalo svojo samosvest, zbrisalo je deloma madež, ki je skrunil z renegatskimi imeni belo Ljubljano, in volilo je v državni zbor ónega moža, katerega so ljubljanskim meščanom priporočili jedini pravi njih prijatelji, in to je: národná stranka! In zopet je prišel čas, ko ima mesto Ljubljana priliko, da dokaže svoje političko probujenje, svojo meščansko samosvest, da vrže raz sebe ig tujega robstva, ki sramoti belo slovensko Ljubljano.

Listek.

Listi iz tujine.

VIII.

Ferrara 12. februarja 1880.

Dragi prijatelj! Ravno sta minola dva meseca, odkar bivam tukaj, in pred odhodom svojim naj ti na kratko popišem to simpatično mesto, katero mi ostane vedno v prijetnem spominu zaradi posebne prijaznosti prebivalcev njegovih. Lepa je vožnja iz Milana do semkaj preko Bologne, a ne v zimskem času, kakor je bil izvenredno letos mrzel po vsej Evropi, ko je pokrivala gosta bela odeja vse, kakor daleč je segalo oko. Vozil sem se ravno isti pot pred nekoliko leti o krasnem jesenskem času, in bila mi je res vžitka polna in zanimiva. Letos pa smo sedeli v kupeji pri zmrznenih oknih, katere smo sè sapo odtajevali, da se je malo videlo vèn, ko smo se

odpeljali proti poludne iz Milana. Ali zamrzava so sproti, dokler nij opoludansko solnce nekoliko razgrelo steklenih šip, tako da smo dospevši v Lodi, mesto s preko 20.000 dušami, uže bili vsaj toliko na boljem, da naša sapa nij več zamrzovala na oknih, katere smo si bili očistili s papirjem in svojimi žepnimi rutami.

Jako interesantna je vožnja do Bologne, kajti skozi in skozi so ob železnicu lepa in velika mesta, od katerih naj imenujem le največja, kakor na pr. Piacenza s 35.000 prebivalci, Parma s 45.000, Regio d' Emilia z okolo 20.000, Modena z okolo 35.000 (brez okolice). Jako obljudena je dakle ta proga, po katerej se vozi malo dlje, kakor iz Ljubljane do Trsta. O posameznih teh mestih katera sem videl le mimo vozeč se z brzim hlaponom, ne morem ti dati kaj posebnega popisovanja. Po navadu italijanskih mest so večinom utrjena in obdelana z močnimi zidovi

in nasipi. Da je jedno ali drugo izgubilo od svojega nekdanjega sijaja, je povsem naravno, odkar so prenehali kneževski dvori. Mene so obhajale različne misli, ko sem v malo urah prehitel del nekdanje Lombardije, vojevodini Parma in Modena in kosec nekdanje papeževe dežele, dakle štiri pred kratkim še pod različne vladarje spadajoče dežele in to na poti, kakor sem uže rek, jedino nekoliko ur vožnje na železnici trajajočem. A denes! Kje so vse one različne umetljivo narejene meje? Nij jih, ideja in mogočna volja zavedenega in neutrudljivo za svoj ideal borečega se naroda odpilihali sta jih kakor meglo, izginile so, kakor da jih nigdar nij bilo!

Ko smo dospeli v Bologna, o katerem velikem in krasno ležečem mestu ti hočem pisati prihodnjič, začelo se je uže mračiti, a okna bila so uže zopet vsa zamrznena, tako,

Umrli so v Ljubljani:

24. marca: Maks Gril, trgovčev sin, 4 leta, v špitalskih ulicah št. 9, za voden glavo.
 26. marca: Ana Grabnar, živilja, 71 let, pred škofijo št. 21, za starostjo.
 V deželnej bolnici:
 20. marca: Antonija Semen, gostija, 76 let, za starostjo.
 22. marca: Janez Lokar, pisar, 40 let, za jetiko.
 — Janez Šrank, črevljar, 41 let, za jetiko.
 23. marca: Fran Drinovec, delavec, 26 let, za gnojno mrzlico.

Tujci.

15. marca:
 Pri **Slonu**: Bidlo, grof Münster iz Šneberka.
 Mendez iz Dunaja
 Pr. **Malléi**: Blaschka, Hirsch iz Dunaja.
 Pri **bavarskem dvoru**: Langer iz Reke.
 Žnidaršič iz Gradača

Zoper jetiko! Radgostski univerzalni čaj

in
rožnovski maho-rastlinski celitički,
priporoča se posemo

za vse, tudi za zastarane bolezni na pljučah, za srčne, prsne in vratne bolečine, posebno za sušico, želodčevu slabost, za splošno slabost čutnic in začenjajoče se pljučnico!

Veliko število priznanskih pisem razpolagajo se v prepričanje

Bl. g lekarnarju **J. Seichertu** v Rožnovi.
 Ker imam mnogo osob, katere so kročeno na pljučah bane, Vas prosim, da mi s poštnim povzetjem pošte en zavitek izkušenega radgostskoga ujučno-prsnega čaja, kat ri mi je bil zelo priporočan in ga hočem tudi zdaj sam poskusiti pri svojih bolnikih

S poštovanjem se priporoča

Dr. Josip Šipek,

c. kr. pol cijsko-okraju zdravnik v pokoji.

V Svitavi, dne 20. decembra 1877.

Gospodu lekarnarju **J. Seichertu** v Rožnovi
po eg Radogost.

Mene je bolezen v želodeci tako mučila, da sem mal ne zdvojil. Niti sovetje zdravniki niti mazila in balzami mi niso pomogli. Izgubil sem vso nadejo, da še kedaj ozdravim. Kao začneum upotrebljati radgostski univerzalni čai, in oj čudesna! vsak dan sem bil boljši, in zdaj upam, da v kratkem popolnem okrevam. Slavni Radogost nosi v svojem narodi najzdravnejših rastlin. Blagovolite mi dakle s pšenim povzetjem posati tudi za mojega za jetiko hirajočega prijeteja dva zavitka radgostskoga čaja in 3 škatljice mahorastlinskih celitičkov.

S poštovanjem se beleži

(47 1) **J. Domat**, učitelj.

V Stanovici (na Českem) 7. dec. 1877.

Gospodu lekarnarju **J. Seichertu** v Rožnovi
Priporočilo svojega sira dinka slušajoč,
Vas prosim, da mi s poštnim povzetjem pošjete 2 zavitek slavnega radgostskoga univerzalnega čaja.

Fran Rossipal, gozdar.

V Zagrebu na Hrvatskem dne 1. sept. 1877.

Od tega po zdravniški razložbi in predpisih pripravljeni čaj, vejž za 1 dnevno rabo prpravljeni paket z nakožom o rob. **1 gld. av. v.** Jedna originalna škatla Rožnovskih maho-rastlinskih celitičkov **50 kr.** Za kolek in zavijanje pa **10 kr.** posébe.

Radgostski univerzalni čaj in Rožnovski maho-rastlinski celitički dobivajo se **jedino** le v lekarni **J. Seichertu** v Rožnovi na Moravskem, in razposiljajo se naročila na vse strani proti poštnemu povzetju.

Da je pa p. n. občinstvu bolj priročno, imajo tudi zašte siedeti lekarji: W. Mayr v Ljubljani, W. König v Mariboru, S. Mittebach in J. Cejbek v Zagrebu, Barnherzige Brüder in A. Neud ed v Gradeči, A. Marek in J. Kupferschmid v Celji, O. Russheim v Lipnici, Carl Grabacher v Murau, J. Illing v Rottemannu, W. Thurnwald v Celovci.

Zaloge

napravile se bodo v vseh lekarnah in večjih prodajalnicah materialnega blaga.

Rožnovski cvet za živec, hitro in trajno dravlja pušč, trganje po udih in vsake vrste s abesi v živilih in kitah, Izvirna sklenica **70 kr. av. v.**, za kolek in zavoj **10 kr. več**. Pravi se dobi samo naravnost z lekarje v Rožnavi (Moravska).

Doktorja Horsta jedino prava yoda za oči, natančno po starem po starom obiteljskem propisu tega veleslavnega zdravnika za oči prirejena je posebno primerna krepiljenju in vzdržanju vidne moči in sicer v vsakoj starosti. S to vodo je v kratkem časi in brez ovire v svojem poslu lehko izieči vsak bolnik nove in zasta ane očesne vnetice, rožniške pege, ječmene, kakor tudi neprijetno soljenje.

Jedna originalna steklenica z navodom, kako lek rabiti, stane **70 kr.**, za kolek in zavoj **10 kr. več**.

Prava takšna voda se dobiva samo neposredno v lekarni rožnovskej.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.

F. A. Zupančič; zaloga klobukov v Ljubljani, mestni trg,

priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato oskrbljeno zalogo vsakih vrst najnovejših

klobukov za gospode, dečke in otroke,
najboljše kvalitete iz prvih najbolj slovečih domaćih in tujih tovaren
po najnižjih cenah.

(121-1) **Vnana naročila se izvršuje točno
in ceno.**

V Avstro-Ogerskej, Nemčiji, Franciji, Angliji, Rumuniji, Španiji, Holandiji in Portugaliji branjen

Wilhelmov
antiartritiški antirevmatiški
kri čistilni čaj
(kri čistilen zoper putiko in trganje po udih)
je za

vzpomladno zdravljenje

pripoznan jedinim in gotovo uplivajočim kri čistilnim sredstvom.

Z dovoljenjem
c. kr. dvor. kancelije
vsled sklepa
Dunaj, 7. decembra
1858.

Odločno poskušeno,
Učinek sijajen,
Uspeh izvrsten.

S patentom
Nj. c. kr. veličanstva
zoper ponarejanje
obavarovano.
Dunaj, 12. maja 1870.

Ta čaj sčisti ves organizem; kakor nobeno drugo sredstvo, preiše to vse dele trupla in odpravi z notranjo uporabo vse nečiste bolezneske tvarine iz njega; tudi učinek je trajen.

Temeljito ozdravi putiko, trganje po udih in zastarele bolezni, zmiron gnoječe se rane kakor tudi vse spolske in bolezni na koži, na telesu ali na lici, kire, sifilistička ulesa.

Posebno ugoden uspeh ima ta čaj zoper uvred jeter in ledie, kakor tudi zoper zlato žilo, rmenico, hude bolečine v živeh, kitali in udih, potem zoper bolečine v želodeci, pritisk vetrov, zapretje, zapretje vode, polucijo, možko nezmožnost, zoper ženski tok itd.

Bolezni, kakor škroplj, oteklini, se brzo in temeljito ozdravijo, ako se nepruhom piše ta čaj, ker je milo razpuščajoče in vodo odganjajoče sredstvo.

Jedino pravi prireja

Fran Wilhelm, lekarnar v Neunkirchnu (Dol. Avstr.)

Zavitek, razdeljen v 8 šopkov, prirejen po predpisu zdravnika, z navodom za uporabo v raznih jezicah 1 gld., za kolek in zavoj posébe 10 novč.

Svarilo. Varovati se je nakupa ponarejanj, ter naj zatorej vsak zahtevo vedno le „**Wilhelmov** antiartritiški antirevmatiški kri čistilni čaj, ker so priredki, ki slujoči samo pod imenom antiartritiških antirevmatiških kri čistilnih čajev, jedino ponarejeni, ter jaz vedno svarim pred nakupovanjem tacih.

Da ugodim p. t. občinstvu, poslal sem in imajo pravi „**Wilhelmov antiartritiški antirevmatiški kri čistilni čaj**“ tudi

v Ljubljani: Peter Lassnik;

Anton Leban, lekar v Postojni; **Karel Šavnik**, lekar v Kranji; **Fr. Wacha**, lekar v Metliku; **Dom. Rizzoli**, lekar v Novem mestu. (524-1)

— (Iz Krškega) se nam piše: Dne 21. t. m. so se v krškem bralnem društvu, ki je še nedavno imelo celo nemšk značaj, igrale dve igri, jedna nemška, a druga slovenska, in to v korist Notranjem. Reči moramo, da sta se igri igrali izvrstno. In tudi vspeh je bil dosta sijajan, kajti nabrala se je siromašnim Notranjem precejšnja podpora 64 gld.

— (Krain: Cilli-Unterdrauburg.) Dunajska „N. fr. Presse“ je v svojem člunu od četrtega naštevala one dežele, ki prosijo državo za grajenje kake posebne železnice; da Kranjska prosi za grajenje dolenske železnice, je znano, nadalje tudi, da prosi Štajerska za železnico Celje-Dolenji Drauburg. Nij pa znano, da bi se Kranjska posebno zanimala za to železnico. Če tedaj navedeni nemški list, naštevajoč železnico, za katere prosi Kranjska, piše: *Krain: Cilli-Unterdrauburg, Laibach-Unterkain*, potem je samo dvoje možno: ali uredništvo nemškega lista ne vé, kje da je Celje in Dolenji Drauburg, ali pa v svojem strahu pred avtonomističko bodičnostjo uže zdaj priznava pravico združenja vseh slovenskih pokrajin. Dakle smo morebiti uže dalje sè svojimi načinami, nego si sami mislimo?

— (Poziv.) V soboto dne 3. aprila napraviti društvi „Edinost“ in „tržaška slovenska čitalnica velik koncert v gledališči Fenice v korist stradajočim v Trstu in okolici, Istri in na Goriškem. Sodelovale bodo prve pevske moči iz Trsta in okolice, (zbor nad 100 pevcev in pomnoženi dobroznanji Hajdrihov kvartet) potem slavni operni tenorist g. Fr. Gerbić in izvrstna pevkinja gospa Milka Gerbićeva, polni orkester vojaške godbe polka Hess št. 49 iz Gorice pod osobnim vodstvom tržaškemu občinstvu priljubljenega kapelnika g. Miliera in še mnogo drugih izvrstnih močij tržaških in goriških. — Po dovršenem programu, ki je vrlo zanimiv, se začne domača zabava v gledališčni restavraciji. Pri tej bode svirala vojaška godba in bodo pevali razni pevski zbori po posebnem programu. Začetek koncerta točno ob 8 1/2 uri zvečer. — Vstopnina: parter 60 novč., galerija 40 novč. Sedeži I. vrste (fotelji) 1 gl., II. vrste (klopi) 60 novč. Vstopnina k domačej zabavi 20 novč. Miloščnosti ne stavljamo mej. Sedeži se kupujejo do petka dne 2. aprila v tržaški čitalnici.

Odbor.

— (Ali naša domača krajna imena nemajo veljave?) Piše se nam: Slučaj me zanese na pošto narodnega Notranjskega trga

skega dvora. Lepe so dvorane v gorenjem delu kastela, ki dandanes služi upravnim uradnjam in telegrafu. Kolika izpomemb!

Zanimiva je zbirka slik v „Ateneo civico“, in starinski krasen dom sè svojo imponantno fačado, katerega zgradba sega v začetek 12. stoletja.

Vsek dan sem imel priliko ogledovati za res umetljivško izdelani hram božji, kajti stanoval sem mu ravno nasproti, na najživahnejšem trgu vsega mesta, in užival krasen razgled na glavna dva trga, ki se tukaj združujeta. Tu je bilo vedno vse živo ljudij, in skoraj ne verjel bi človek, da je mesto v drugih svojih partijah takó tiho in mrtvo, ker je, kajkor sem uže omenjal, v primeri sè svojo velikostjo jako malo obljudeno in so velike in široke stranske ulice videti zeló prazne. V nekaterem oziru spominjal sem se na naš gorenje-avstrijski Linz, ki se mi je svoje dni tudi zdel nekako posebno mirno in tiho mesto.

C. Bilo je vse kakor na drugih poštah, a nekaj je bilo posebnega. Na vratih je visela papirnata tablica, — nič nenavadnega; na njej bile so napisane okoliške vasi in njih daljava od C., tudi nič nenavadnega. — A nenavadno je bilo, da so bile te vasi polne rdečih črt in križev, kakor so časih naloge kakšnega gimnazijskoga učenca, pod katerimi se bliska „ganz“. Ubogi Kožlek je bil prečrtan, in je dobil neizogibni „sch“, prijazna Žerovnica porudečila se je v „Scheraunitz“; Viševk v „Uschevk“ itd. In kako se je to zgodilo, nič drugače nego da so bila po „višjem“ nalogu, baje okrajnega glavarstva, imena vasij „popravljena“, ali nemški rečeno: „die vorstehenden Ortsnamen wurden rektifizirt“. Človek se res vsak dan kaj nauči, če nij slep ali če navlašč ne — miži.

— (Pogorelo) je dne 20. t. m. ob štirih zjutraj gospodarsko poslopje Valentinu Seljanu iz Trate poleg Velesovega na Gorenjskem. Kakó je nastal ogenj, ne vé nihče.

— (Ta tje) so na sejmu pri sv. Juriju na južnej železnici dne 12. t. m. ukradli nekemu trgovcu 400 gld., nekej kmetici 6 gld., in g. župniku Vojniškemu zlato uro z verižico, 100 gld. vredno.

— (Po meso za veliko noč) so prišli tatje pri nekem posestniku v Reki mariborskega kraja. Lopovi so streho prodrli, late prerezali, mesa in klobas v 2 žaklja pospravili, a zdajci se probudi gospodar, hiti nadnjem ter jednega tatu pobije z motiko. Leta se po lestvici na zemljo prevrže in zbeži samo z 1 žakljem, a pri Windenavi naleti na dva kmeta, ki ga hočeta prijeti. Tat vrže še jedini žakelj od sebe in jo mahne v šumo. Meso in klobase pa bode naposled posestnik vendar-le imel za veliko noč.

Razne vesti.

* (V cesarskej denarnej kovnici) so lansko leto izkovali: Srebrnega denarja: tolarjev po dva goldinarja 73.953, — srebrnih goldinarjev 37 milijonov in 485.342 in srebrnih svinjinj (po dva goldinarja) 477.090; srebrnih desetic so iz dvajsetic prekovali 483.000. Trgovskega denarja: 1 milijon in 111.475 levantskih tolarjev. Zlatega denarja pa: 29.245 velikih in 361.556 navadnih cekinov. V vsem skupaj so zatorej nakovali 58 milijonov in 472.807 novcev v vrednosti 43 milijonov 805.729 gld. 79 kr.

* (Ruski car) je poklonil knezu bolgarskemu Aleksandru vojni parnik „Golubčik“, potem štirideset tisoč Berdan-pušek za bolgarsko narodno vojsko in nekoliko topov iz znane Krupove tovarne.

Drugi posebnih znamenitostij ne bi vedel, omenjati hočem še lepe cerkve sv. Frančiška, v katerej se čuje jek, ki se več nego 20krat zapored ponavlja takó, da če n. pr. plosknes z roko, čuješ dolgo ponavljajoče se ploskanje, kakor v kacem gledališči, kadar je občinstvo dobre volje. Isto tako zanimivo je ponavljanje glasú ali udarec z nogo ob kamenni tlak. Dolgo se nijsem mogel ločiti od teme, na malem prostoru se nahajajoče akustične prikazni, katerej jednako naravno sem toljkrat občudoval v gorenjskih naših planinah, posebno pa na bohinjskem jezeru.

Kar me je posebno veselilo in zanimalo bilo je, da sem v Ferrari našel mnogo osob, katere so slovanščino po nekoliko razumele, takó n. pr. nekega inženérja, ki je bil več let na Hrvatskem, in druge nekatere osobe, ki so umele slovenski, ker so baje potovale po naših deželah, govoril sem tudi z neko hrvatsko go-stilničarico, Slavonko. V obče moram priznati,

* (Frabat Somedža,) kralj sijamski, pride v kratkem v Evropo, ter namerava obiskati dvore v Rimu, Dunaju, Berlinu, Parizu in Londonu. Kralj je vzgojen po evropski ter govorí francoski in angleški in dobro pozna tudi staro klasično slovstvo. Njemu privatni tajnik je nekov g. Payer, rodom Celovčan.

Zahvala.

Vsem prijateljem in znancem, pevcem in dariteljem vencev, ki so se tako mnogo brojno udeležili pogreba gospoda

Frana Omahna,

inženera,

ter s tem nepozabljivemu ranjemu skazali zadnjo čast, izrekli prsereno zahvalo

(125) žaluoča rodbina.

V Zatičini dné 25. marca 1880.

V najem

se daje zavoljo rodbinskih razmer prav dobra štacuna z mešanim blagom

na jako pripravnem tržnem prostoru v nekem živahinem trgu na spodnjem Štajerskem, v katerem je kr. okrajna sodnija, davkarija, žandarmerija in dekanija.

Pismena vprašanja naj se pošiljajo opravnosti „Slovenskega Naroda“ pod št. 100.

Ljubljanski lozi.

V letu trikrat srečanje.

Glavni dobitki gl. 35.000, 25.000, 20.000

(93-10) i. t. d.

Najmanjši dobitek zo gld. a. v.

prodajamo samo po

gld. 25 v pet četrtletnih obrokih po gld. 5.

Uže ko plača prvi obrok 5 gld., igrakupec pri prvem srečanju.

dné 2. aprila 1880

tega po realnej kreditnej banki prevzetega ložerjinega posojila

z izvirnim lozom à gld. 24.

Te loze, ki se odlikujejo po brezvnetej varčnosti in izvrstnem igralnem črteži, prodaja

menjalnica admistracije

Dunaj, „MERCUR“ Dunaj,
Wollzeille 13, Ch. Chon Wollzeille 13,
in v vseh večjih bankah in menjalnicah.

Družbe za srečke

in druge korporacije imajo posebne prednosti.

da do zdaj nijsem še nikjer našel mej Italijani, da bi imeli kako sovraštvo do Slovanov, to je pač res, da so jim naše razmere malo poznane, ali — napačno. A temu se nij čuditi, kajti kakšni so nemški viri, iz katerih večjidel zajemajo njih novine, to žalobože predobro vemo vse.

Ako ti končno še pristavim, da se res težko ločim od prijaznega občinstva tukajšnjega, katero me je tako častno odlikovalo ves čas mojega bivanja, a posebno še pri mojih benefici, mislim, da sem ti povedal, kar bi te utegnilo zanimati. V malo dneh zapojem Ipančevu: „Denes tukaj, jutri tam, drugi kraji druga mesta“ itd., a brzi vlak popelje me v Bologno, kjer budem pel v Teatro Brunnelli do velike noči, potem pa zopet: Naprej!

Da si mi zdrav ti in vsi prijatelji moji, kateri se me še spominjajo.

Ves tvoj stari prijatelj

Josip Noll.

Pri prihodnjih dopolnilnih volitvah pokazimo, da smo vredni boljše bodočnosti, s tem, da vržemo óno môro, ki tlači uže toliko let lepo mesto ljubljansko. To budi letos naše velikonočno probujenje, ter spominajmo se lepih besedij, ki jih je dné 16. aprila vlastnega leta zapisala v svoj predal največja sovražnica Slovanom, dunajska „Neue Freie Presse“, rekoč: „kjer je slovansko prebivalstvo, budi slovanski zastopano, a kjer je stanovništvo nemško, budi zastopano nemški!“ Od ónega dné minolo je uže skoraj jedno leto, naši nasprotniki so postali še bolj zagrizeni in nespravljivi, oslepeli so, odprimo jim oči s prihodnjimi volitvami, da bodo videli, da je Ljubljana slovensko mesto, zato pa zaheta tudi slovenskih svojih zastopnikov.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 27. marca.

Poročilo **budgetnega odseka** državnozborskega o finančnem zakonu in državnem proračunu za l. 1880 se je izdalo včeraj. V tem poročilu se odločujejo vsi državni troškovi za letošnje leto s 422.860.802 gold., prijemi pa s 348.251.756 gold., je tedaj primankljaj 24.609.046 gold., za katerega pokritje se je uže finančnemu ministru dovolilo izdanje 20 milijonov zlate rente.

V Pragi nekaj časa izhajajoča „Epoche“ je prenehala. Stara je bila jedva poldruge leto, a uredoval jo je g. Skrejšovski. Nij škoda, da je zamrl ta list; ne имеjoč nobene stranke za sobo, je samo zabavljal na vse in grdil svoj rod pred tujci.

Vniranje države.

Belgradski uradni list javlja, da načrt železniške pogodbi mej Srbijo in Avstrijo, kakeršni je naznanila ondan „N. Fr. Pr.“ nij avtentičen. — Ker nijmo dobili ob onej prilici nobenega poročila z Dunaja, verjeli smo tudi mi dunajskoga lista lažnivo vest; tem bolj se pa veselimo belgradskega glasu, ker s tem še upanje ostaje, da se bude priklopilje srbskih železnic z avstrijskimi vendar drugače zvršilo, nego bi si Magjari želeli na škodo Avstriji.

Dvakrat smo uže omenjali Gladstonejevih napadov na Avstrijo; akopram vsi mirni želé, da bi zmogel pri prihodnjih **angleških** volitvah v parlament sè svojo stranko, vendar pa se veselimo tem bolj, kolikor bolj on zavavlja na Avstrijo, kajti s tem se onemogoči kaka bodoča avstro-angleška zveza. Sicer je pa angleški poslanik na Dunaji sir Elliot preklical celo izjavno Gladstonejevo, ter je tega postavil na laž.

Angleški list poroča, da so se vsi **afghanistanski** vojaki v Turkestalu pridružili znanemu Abdurahmanu, sovražniku Angležev; turkestanski guverner, udan Angležem, je ubežal.

da némam do Ferrare omenjati nič posebnega.

Ferrara, imenovana „la civile“, zavoljo posebne uljudnosti prebivalcev njenih, je mesto jako obširno in veliko, broječe dandenes z okolico okolo 70.000 duš, a mesto, kar ga je mej obzidjem, broji k večjemu kacih 35.000 duš, akoravno jih je nekdaj štelo mnogo več. Lega mesta je jako nizka, kajti površje reke Po, ki teče dobro uro severno od mesta, je ob navadnem stanu vode za cel meter više nego je glavni trg v Ferrari, in okolica trpi mnogo o povodnjih. Da nij mesto obdano z močnimi nasipi, moglo bi se, kadar naraste Po, voziti v ladijah po velikem trgu. Zaradi te lege ima pa tudi vlažen in po leti časih nezdrav zrak, a letošnjo zimo, moram reči da sem se počutil prav izvrstno, akoravno sem časih prav pošteno zmrzoval pri zakurjenem kamini, kakor je to uže navada v Italiji,

Dopisi.

Iz Zatičine 25. marca. [Izv. dopis.] Narodni naš boj ima v novejši dobi dosti temnih, a dosti tudi svetlih strani. Mej slednjimi je pač najlepša ta, da vsa inteligentnejša mladež slovenska hrani gorko srce svojemu malemu narodu. Tuje univerze so ognjišča navdušenega slovenskega domoljubja, in marsikateri naših vseučiliščnikov je tudi pozneje v praktičnem delu ostal veren svojim idealom dijaškim.

Dne 25. t. m. smo v Zatičini pokopali v bladno zemljo tako pošteno slovensko srce, — inženérja Frana Omahna. Navdušeno so se pokojniku vselej žarile oči, če je šlo kaj storiti za teptano slovensko ljudstvo. Deloval je za domovino, ko je bil še tehnik in ud društva „Triglav“ v Gradci. Po dovršenih studijah si je novih zaslug pridobil na Dolenjskem, organizujoč pevski zbor v Krškem. Omahan je bil dober prijatelj Kocjančičev, in kakor poslednji je bil tudi on pevec „z dušo in telom“ — in vrl poznatatelj slovenske pevske literature. Lepše je morebiti kodi baritonist pel solo Kocjančičevega „Oblačku“, ali z globokejšim čutom, nego li pokojni Omahan, ne vém da bi bil to storil kdo.

Slovenci smo nesrečniki. Kocjančič, Hajdrih in druge rahlo čuteče dušice, kakó hitro oropala nam jih je smrt! Isto takó nam je nemila osoda ugrabila tudi druge ljube, vsem simpatične osobe — mej temi Frana Omahna, ki je bil ljub prijatelj, miren človek in marljiv, ali energičen, če ga je ideja klicala na delo. Imel je jedva 26 let. Slovenci v Gradci ter na Dolenjskem se ga dobro spominjajo. Bodu mu drag spomin! Dr. S - c.

Iz Doboja v Bosni 22. marca. [Izvir. dop.] Kakor v Istri ter v Kranjih Notranjem se tudi tukaj v Bosni — in v bližnjej Hercegovini — ljudstvu sploh slabo godi. Vsak toži o slabih časih. V Mostaru, a posebno v Sarajevem obrtnija vidno peša. Dan za dnevom so javne dražbe. Prodajalnico za prodajalnico zapirajo in gostilno za gostilno. V Sarajevem so krčmarji večinom Avstrijci, kateri so si za okupacije zdatno opomogli, — a zadnje čase gre vse rakov pot; kakor bi z njih rezal, so vse izgubili, in potem jim preti nesrečni — boben. Dela črez zimo do sedaj nij bilo dobiti nikjer, a delavcev je cele gromade. Videl si često v mrazu trepetati Italijana, videl si Slovana in Švaba v Sarajevem. Vsi so prišli v obljudljeno deželo iskat kruha, a žalibog — prišli so z dežja pod kap. — Doma po zimi

kar jo je na severu Apenin. Toda o tem drugi pot kaj več.

Mesto je deloma jako starinsko, kajti njega ustanovitev sega v peto stoletje. V največjem cvetu je bilo stolica vojevod Estenskih, od konca 12. do konca 16. stoletja. Na sijajnem dvoru vojevod, posebno Alfonso in njegove soprote Lucrezije Borgie (istorično znanih osob) združevalo so najznamenitejši umetljniki tedanjega časa, od katerih naj navedem le Ariosta, stvaritelja pesniškemu delu „Orlando furioso“ in slikarja Tiziana. Hišo Ariostovo, v katerej je umrl l. 1533, je mesto l. 1811 kupilo, ter se vidi še dandenes pesnikova delovna soba. Zadnji vojevoda je bil Alfonso II., kateri je slavnega pesnika Torquato Tasso, ljubljencega svojega in kras kneževskemu dvoru, pozneje kakor blaznika dal zapreti v bolnici sv. Ane. Še dandenes se kaže soba, kjer je pesnik pre-

nij povsod zaslužka, za to si marljivi ljudje pomagajo dalje; drugi zopet, ker se jim ne godi, kakor bi hoteli, lehkomejno ostavljajo svoj mili dom, misleči: hajdimo, drugje bode boljše! Ali letos je ono „drugje“, marsikomu ohladilo dušo. — Na stotine ljudij je vso zimo križem držalo roké, ter sčernjevali so siromaki za mrazom in gladom. Ali teh milovanja vrednih ljudij nijsta poganjala zgolj zima in glad, nego tudi policija. Lovili so jih kakor pse, in kdor jim je prišel v pest, potirali so ga domov. Se vé, da so se ti delavci brez posla skrivali kolikor mogoče, ker nadejali so se, da dobodo delo na vzponlad, in nobeden — imajoč količaj poštenja v sebi — nij hotel iti razcapan in gladen, ter s praznimi rokami domov, in to kakor potiranec!

Kdo je kriv takej bedi? — Vsak sam! — Dobro je, če gre človek na tuje kjer si more več pridobiti, nego doma, toda vselej je treba premisliti, ter iti na gotovo, kajti upanje, če se ne uresniči, je človeku šiba! Zatorej vas svarim, dragi rojaci, ne hodite nikakor v tujino, dokler nijste dela gotovi, kajti zgoditi bi se znalo z vami kakor se je s tolikimi nesrečniki v baš minolej dobi.

Govori in obljuhuje se, da bodo vzdopladi več poslopij zidali v Sarajevem, tudi je bilo čuti o železnici, katera ima nadaljevati črto Brod-Zenica do Sarajeva, a vse je dozdaj še negotovo, in vprašanje prihodnjosti.

Domače stvari.

— (G. Jurčič) poroča iz Benetek v privatnem pismu, da se mu zdravje zdatno boljša, osobito da je črez 6 mesecev zdaj spet prišel do zdravega spanja. Vreme je tam zdaj slabše nego v Gorici, solnce je sicer vsak dan, a vendar piha zmirom mrzla sapa.

— (Iz Grada) se nam piše: Bivši kostanjeviški kaplan g. Jos. Marinko je na našem vseučilišči dné 17. t. m. izvrstno opravil zadnjo rigorozno skušnjo in je prejel diplomo doktorja bogoslovja. Od tod gre za duh. posločnika v Cerkle. — G. Jan. Svetina, kateri je kaplanoval v Idriji, je te dni v Gradci dovršil izpit za učiteljstvo v matematiki in fiziki na srednjih šolah.

— (Vreme v Ljubljani) imamo prav krasno. Solnce je prijaznivo začelo ogrevati zemljo. Mraz je tudi uže precej odnehal. Obče upamo imeti lepe velikonočne praznike.

— (Pomoči zoper oderuhe) prosijo pri državnem zboru okrajni zastopniki v Ormoži, Šmariji, Brežicah, Ivniku, Radgoni, Šoštanji in Arveži.

živel sedem dolgih let, (od l. 1579—1585) češ, da je blazen!

Po smrti Alfonsa II. je propadalo mesto čedalje bolj in ubožalo je posebno nižje ljudstvo, kar se čuti še dandenes, kajti broj projakov je primerno velik. Mesto pak je prišlo nazaj pod oblast papežev, dokler nij bilo uteseno v kraljestvo italijansko. Pogosto je imela Ferrara tudi avstrijske posadke, n. p. l. 1815 in pozneje v letih italijanskih bojev do l. 1860, kadar je bila stara tvrdnjava po nekoliko razrušena, posebno pa citadela.

Starinski kastel, nekdanja stolica vojevodam v sredi mesta, je jedna najmogočnejših zgradeb te vrste; obdan je okolo in okolo s širokim vodnim jarkom in širimi stolpi. Znamenite so posebno podzemskie uječe, v katerih sta bila zatvorjena in ob glavo dejana l. 1425. Parisina, soproga vojevode Nikole III. in sin njegov Ugo, nesrečni Don Carlos Esten-